Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon (020) 656 56 56
Internet: www.svb.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

[redacted]

Directeur-generaal Sociale Zekerheid en Integratie
Postbus 90801 2509 LV DEN HAAG

Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon (020) 656 56 56
Internet: www.svb.nl

Raad van Bestuur CIZ
Orteliuslaan 1000
3528 BD Utrecht
Utrecht

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
[redacted]
Directeur-generaal Sociale Zekerheid en Integratie
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

datum	ons kenmerk
10 juni 2026	RvB.2026.054 (CIZ) RvB.082/26/HvD/rb (SVB)

Betreft: Invoeringstoets wetsvoorstel vereenvoudiging DKIZ

Geachte [redacted]

Op 1 juli 2024 is de wetswijziging vereenvoudiging dubbele kinderbijslag intensieve zorg (DKIZ) geïmplementeerd. Hierbij wordt de invoeringstoets, zoals met u is afgesproken, aan u aangeboden. Het betreft een gezamenlijk product van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en Centrum Indicatiestelling zorg (CIZ) als uitvoerders van de regeling.

De bijgaande invoeringstoets geeft inzicht in de impact van de wetswijziging voor ouders voor wie de regeling bedoeld is, en voor de uitvoeringsorganen SVB en CIZ. Om de impact van de wetswijziging te onderzoeken hebben de SVB en CIZ langs twee sporen relevante informatie opgehaald. Enerzijds door een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uit te voeren onder de doelgroep ouders en anderzijds door medewerkers te vragen naar hun ervaringen.

In het algemeen is de invoering door zowel aanvragers en ouders als door uitvoeringsorganisaties als positief ervaren. Het doel om ouders met een kind met een intensieve zorgbehoefte en een Wlz-indicatie te ontlasten door "automatisch" een melding te sturen aan de SVB voor het recht op DKIZ is dan ook bereikt. Dit deel van de doelgroep van de DKIZ heeft geen aanvraag in hoeven dienen en heeft ambtshalve recht op DKIZ toegekend gekregen. Dit betekent voor ouders die door de zorg voor hun kind al zwaar belast zijn een significante vereenvoudiging. Met de wetswijziging is het ook mogelijk gemaakt om de DKIZ met terugwerkende kracht toe te kennen. Door de zware (medische/administratieve) belasting die ouders ervaren of door de onbekendheid met deze regeling vragen deze ouders vaak niet gelijk DKIZ aan. Met de toekenning met terugwerkende kracht sluit de financiële ondersteuning voor ouders beter aan op hun situatie. De wetswijziging heeft derhalve een positief effect gehad op burgers. De uitvoeringsconsequenties zijn daarnaast beperkt gebleken.

Sociale Verzekeringsbank

Wel zijn er enkele aandachtspunten.

In de wetswijziging is niet voorzien in overgangsrecht. Dit betekent dat als de aanvraag om DKIZ (vlak) voor de ingangsdatum van de wet is ingediend er geen terugwerkende kracht toegepast kon worden. Overgangsrecht levert (over het algemeen) extra complexiteit voor de uitvoering op en zou daarmee nadelen met zich meebrengen. Het niet hanteren van overgangsrecht is dan ook een positief aspect van de wetswijziging. Uit de invoeringstoets is echter wel gebleken dat het van belang is aandacht te besteden aan de communicatie als ervoor wordt gekozen geen overgangsrecht te hanteren. Er is voorafgaand aan de wetswijziging niet actief extern gecommuniceerd dat de wetswijziging op handen was en het daarmee een voordeel kon zijn om te wachten met het indienen van de aanvraag tot na 1 juli 2024. Direct na de invoering leidde dit bij de SVB een periode tot lastige gesprekken en meer bezwaren van ouders die (ondanks de intensieve zorgbehoefte van hun kind) niet in aanmerking kwamen voor DKIZ met terugwerkende kracht. Voor toekomstige wetswijzigingen is het raadzaam om bij ontbreken van overgangsrecht rekening te houden met vragen en aandacht te besteden aan de externe communicatie hierover.

De termijn van zes maanden terugwerkende kracht wordt door veel ouders als voldoende ervaren, maar niet door álle ouders. Dit heeft geen grote knelpunten in de uitvoering opgeleverd. Uit het klanttevredenheidsonderzoek blijkt dat een ruime meerderheid van de ouders/verzorgers aangeeft dat zij al meer dan een jaar intensieve zorg verleenden voordat zij een aanvraag deden voor de DKIZ of deze automatisch toegekend werd. Als iemand al langer intensieve zorg verleende, betekent dit echter niet automatisch dat er ook recht was op DKIZ. Zo is er geen recht op DKIZ als het kind nog geen 3 jaar is en kunnen ouders de zorg als intensief ervaren terwijl de zorg niet voldoet aan de definitie van intensieve zorg die recht geeft op DKIZ. Mogelijk speelt onbekendheid van de regeling onder de doelgroep een rol. We zien echter ook dat de doelgroep van de DKIZ in de afgelopen jaren is gestegen van ongeveer 30.000 kinderen in 2019 tot rond de 51.000 kinderen in 2025. Dat lijkt juist een indicatie te zijn dat de bekendheid van de regeling is toegenomen. Gezien deze verschillende signalen lijkt het SVB en CIZ raadzaam dat de bekendheid van de regeling onder doelgroep onderwerp van gesprek blijft tussen de ketenpartners.

De resultaten van de invoeringstoets geven geen aanleiding tot heroverweging van de uitgangspunten zoals opgenomen in de wetsgeschiedenis. SVB en CIZ bevelen aan om de resultaten van de invoeringstoets te betrekken bij de vormgeving van een integrale kindregeling zoals aangekondigd in het coalitieakkoord. Hierbij zou onderzocht kunnen worden of het automatisch toekennen van de DKIZ voor een groter deel van de doelgroep mogelijk gemaakt kan worden.

Met vriendelijke groet,
Sociale Verzekeringsbank

[redacted]

Lid Raad van Bestuur

Met vriendelijke groet,
Centrum Indicatiestelling Zorg

[redacted]

Voorzitter Raad van Bestuur

Sociale Verzekeringsbank

Invoeringstoets Wetsvoorstel Vereenvoudiging dubbele kinderbijslag intensieve zorg

juni 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

1. Aanleiding 3

1.1. Opzet invoeringstoets 3

1.2. Wetswijziging 3

1.3. Onderzoeksvragen 3

1.4. Aanpak 4

Spoor 1 - Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) 4

Spoor 2 - Interviews met medewerkers 4

2. Resultaten 5

2.1 Wetswijziging 5

2.2 Ambtshalve toekenning 5

2.3 Terugwerkende kracht van 6 maanden voor alle DKIZ-gerechtigden 6

2.4. Berichtgeving aan ouders van kinderen met Wlz zonder DKIZ 8

2.5 Overig 9

3. Conclusie 11

1. Aanleiding

Ouders met thuiswonende kinderen tussen de 3 en 18 jaar die intensieve zorg nodig hebben kunnen aanspraak maken op een verdubbeling van de kinderbijslag: Dubbele Kinderbijslag bij Intensieve Zorg (DKIZ). Het CIZ adviseert de SVB of er sprake is van intensieve zorg en op basis van dat advies kent de SVB al dan niet DKIZ toe. Deze regeling heeft als doel ouders een blijk van waardering te geven en tegemoet te komen in hun extra kosten, en draagt zo bij aan bestaanszekerheid.

Vanaf 1 juli 2024 zijn de Algemene Kinderbijslagwet (hierna: AKW) en Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) gewijzigd in het kader van vereenvoudiging van de DKIZ.[1] Met de wetswijziging hebben ouders van thuiswonende kinderen die een eerste Wlz-indicatie krijgen, automatisch recht op DKIZ, als aan alle voorwaarden is voldaan. Ouders die vóór de wetswijziging een eerste Wlz-indicatie kregen, zijn per brief door het CIZ geïnformeerd over hun mogelijk recht op DKIZ. De wetswijziging maakte dit mogelijk door een tijdelijke grondslag voor gegevensverwerking te creëren. Ook ontvangen ouders die een DKIZ positief besluit krijgen, sinds de wetswijziging zes maanden terugwerkende kracht.

Eerder moesten ouders met een kind met een Wlz-indicatie zelf DKIZ aanvragen bij de SVB. De SVB vroeg dan advies aan het CIZ om te bepalen of er sprake is van intensieve zorg. Als er een Wlz-indicatie was, bleek daaruit de intensieve zorgvraag. Uit consultatie bij ouders bleek dat zij het aanvraagtraject als een (te grote) last ervaren op het moment dat ze al een aanvraagtraject voor de Wlz-indicatie hebben doorlopen. Ook onbekendheid met de DKIZ leek een oorzaak te zijn van niet-gebruik. De wetwijziging betekent een vereenvoudiging voor ouders.

Hieronder wordt eerst ingegaan op de opzet en uitvoering van de invoeringstoets. In het tweede hoofdstuk worden per onderdeel van de wetswijziging de resultaten beschreven. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies opgenomen.

1.1. Opzet invoeringstoets

Met het Ministerie van SZW is afgesproken dat de SVB en het CIZ een gezamenlijke invoeringstoets[2] uitvoeren naar de werking, ervaringen en resultaten van de wetswijziging. De opzet, het proces en resultaten daarvan zijn in dit document beschreven. Een invoeringstoets richt zich op wat er nodig is om bij te sturen op het moment dat bijstelling nog mogelijk is en niet op wat er achteraf had moeten gebeuren.

Vooraf hebben SZW, SVB en CIZ de scope en het proces van deze invoeringstoets afgestemd. In dit geval wordt de invoeringstoets ingezet om antwoord te geven op de vraag of de aangepaste wet- en regelgeving goed werkt, welke aandachtspunten er nog zijn en wat er nog moet gebeuren om dit te verbeteren.

1.2. Wetswijziging

De wetswijziging waar deze invoeringstoets betrekking op heeft omvat een drietal aspecten.

(1) Het CIZ kan ambtshalve een geautomatiseerd bericht sturen naar de SVB als sprake is van een eerste Wlz-indicatie. Daarmee is ambtshalve toekenning voor de Wlz-doelgroep mogelijk.
(2) Terugwerkende kracht van zes maanden is mogelijk voor alle DKIZ-gerechtigden.
(3) Er is een tijdelijke grondslag gecreëerd om te onderzoeken of er kinderen zijn met een Wlz-indicatie die geen DKIZ-advies hebben ontvangen, en om hen te benaderen als zij mogelijk nog geen recht hadden op DKIZ.

1.3. Onderzoeksvragen

De vragen en deelvragen die in deze invoeringstoets centraal staan, zijn de volgende.

1. Hoe pakt de regeling uit voor de mensen voor wie de regeling is bedoeld?
   A. Hoe wordt de regeling ervaren door de doelgroep en andere belanghebbenden?

---

[1] Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet langdurige zorg en Algemene Kinderbijslagwet in het kader van de vereenvoudiging van de Dubbele Kinderbijslag Intensieve Zorg (DKIZ).

[2] *Het Kenniscentrum voor beleid en regelgeving omschrijft de invoeringstoets als een beknopte bestudering van de werking van nieuwe regelgeving in de praktijk, met bijzondere aandacht voor de gevolgen voor de doelgroep en de uitvoering.*

B. Ontstaan er in de praktijk knelpunten of onbedoelde effecten (bijvoorbeeld ICT-problemen of discriminerende aspecten)?

2. Hoe pakt de regeling uit voor uitvoeringsorganisaties?

A. Hoe wordt de wijziging van de regeling ervaren door de uitvoeringsorganisaties? Welke (eventuele) knelpunten of onbedoelde effecten bestaan er in de uitvoeringspraktijk?

1.4. Aanpak

Er is gekozen om langs twee sporen relevante informatie op te halen:

1. Een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) onder de ouders met kinderen die onder de doelgroep vallen. Hierbij is onderzoek gedaan naar de ervaringen rond de ambtshalve toekenning en de toekenning met terugwerkende kracht.
2. Interviews met medewerkers van de SVB en het CIZ over hun ervaringen met de wetswijziging.

Spoor 1 - Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

Voor het KTO is een door SVB en CIZ gezamenlijk opgestelde vragenlijst uitgezet onder de aanvragers van DKIZ: de ouders/verzorgers van thuiswonende kinderen met een intensieve zorgbehoefte. De aanvragers zijn voor het onderzoek in twee groepen verdeeld.

1. Ouders/verzorgers die zelf een DKIZ-aanvraag hebben ingediend en recent een toekenning, afwijzing of buitenbehandelingstelling hebben ontvangen.
2. Ouders/verzorgers die via een Wlz-indicatie voor hun kind automatisch bericht hebben gekregen over hun DKIZ-recht, zonder dat zij hiervoor een aanvraag hoefden in te dienen. Ook hier is onderscheid gemaakt tussen toekenningen, voorzettingen en afwijzingen.

Beide groepen zijn voor deze Invoeringstoets relevant. De eerste groep vanwege de terugwerkende kracht en de tweede groep vanwege ambtshalve toekenning én terugwerkende kracht. De antwoorden van ouders/verzorgers die DKIZ zelf hebben aangevraagd via de SVB zijn onderscheiden naar beslissingsuitkomst, om de representativiteit te waarborgen.

Voor dit onderzoek zijn 3868 personen aangeschreven. In totaal hebben **405 ouders/verzorgers** de vragenlijst volledig ingevuld. Daarvan hebben 80 personen via ambtshalve toekenning DKIZ gekregen, de rest heeft dit zelf aangevraagd.

De tijdelijke grondslag voor gegevensverwerking om ouders van kinderen met een bestaande Wlz-indicatie te informeren is geen onderdeel geweest van het KTO. Het betreft een andere doelgroep dan die hiervoor benaderd is.

Spoor 2 - Interviews met medewerkers

Een aantal medewerkers zijn in het derde kwartaal 2025 geïnterviewd over hun ervaringen.

Bij de SVB zijn de volgende medewerkers geïnterviewd:

- 4 Sociaaljuridische dienstverleners (primaire beoordelaars)
- 1 medewerker bezwaar.

Bij het CIZ zijn de volgende medewerkers geïnterviewd:

- 2 medewerkers van de Administratieve Ondersteuning (AO)
- 2 medewerkers van het team DKIZ
- 2 medewerkers van de Telefonisch Advies& informatielijn en
- 1 medewerker van Bezwaar en Beroep.

2. Resultaten

2.1 Wetswijziging

De wetswijziging van de Wlz en de AKW voorziet in het verminderen van de complexiteit van de regeling DKIZ (administratieve lasten) en het voorkomen van niet-gebruik door ouders van kinderen met een mogelijk recht op DKIZ. De wetswijziging omvat een drietal aspecten zoals beschreven in paragraaf 1.2: ambtshalve toekenning, terugwerkende kracht en een tijdelijke grondslag voor gegevensverwerking. In dit hoofdstuk worden de resultaten per onderdeel behandeld.

2.2 Ambtshalve toekenning

Toelichting

Met de wetswijziging is een aanvraag voor DKIZ door ouders niet langer nodig als het kind een Wlz-indicatie krijgt. Het CIZ stuurt automatisch een bericht naar de SVB. Ouders hebben gedurende ten minste twee weken de mogelijkheid om bij het CIZ aan te geven dat zij daar bezwaar tegen hebben. In het Wlz-indicatiebesluit geeft het CIZ aan dat er waarschijnlijk recht is op DKIZ en deze gegevens met de SVB gedeeld zullen worden. Hierbij wordt vermeld welke persoonsgegevens gedeeld worden. Het CIZ geeft aan dat de betrokkene zijn bezwaar tegen de gegevensdeling per mail, per brief of telefonisch kenbaar kan maken.

In deze standstill-periode worden de gegevens van betrokkene niet gedeeld met de SVB. Kiest de betrokkene voor een opt-out, dan worden de gegevens niet door het CIZ met de SVB gedeeld en kan betrokkene daarna alsnog zelf een aanvraag doen voor DKIZ bij de SVB. Door deze mogelijkheid voor een opt-out weten betrokkenen vooraf welke gegevens gedeeld zullen worden en hebben zij de gelegenheid om bezwaar te maken. Kiest betrokkene niet voor een opt-out, dan stuurt het CIZ bericht naar de SVB.

2.2.1. Cijfers

CIZ

- Uit kwantitatief onderzoek bleek dat het niet-gebruik van DKIZ bij ouders van kinderen met een Wlz-indicatie in 2019 ongeveer 1.600 ouders betrof.[3] Daarnaast is voor een deel van de kinderen met een Wlz-indicatie wél DKIZ aangevraagd.
- In de periode van 16 juli 2024 t/m 31 december 2025 heeft het CIZ 3271 berichten naar de SVB verstuurd voor kinderen die een eerste Wlz-indicatie hebben ontvangen.
- Er is in diezelfde periode door ouders 2 x gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot opt-out.

SVB

- De SVB heeft de gegevens in de periode juli 2024 t/m oktober 2025[4] geanalyseerd. Uit deze analyse blijkt dat de SVB In deze periode 2665 automatisch Wlz-berichten van het CIZ heeft ontvangen.
- In 2344 gevallen heeft dit tot een toekenning/voorzetting van het DKIZ-recht geleid.
- In 321 gevallen heeft het niet tot een toekenning geleid. Redenen voor geen toekenning zijn o.a. het uitwonend zijn van een kind, nog niet afgeronde beoordelingen of andere redenen waardoor er geen recht op AKW bestaat voor de ouders/verzorgers.

In de volgende paragrafen zullen we ingaan op de in hoofdstuk 1 genoemde vragen.

2.2.2. Effect van de wetswijziging voor de doelgroep en andere belanghebbenden

Uit het KTO kwamen de volgende ervaringen van ouders/wettelijk vertegenwoordigers naar voren. Daaronder scharen wij ook eventuele knelpunten en ongewenste effecten. Deze resultaten zijn gebaseerd op de antwoorden van 80 ouders/verzorgers. De uitkomsten hebben daarmee een redelijke betrouwbaarheid en geven een redelijke indicatie van de werkelijkheid.

---

[3] Rapport Uitvoering Dubbele Kinderbijslag bij Intensieve Zorg CentERdata 2020

[4] De periodes waarover de SVB-cijfers en de CIZ-cijfers beschikbaar zijn wijken van elkaar af, waarmee de hier genoemde aantallen niet overeenkomen.

Ambtshalve toekenning en gegevensverstrekking

- Nagenoeg alle ouders stonden positief tegenover de automatische toekenning.
- Een ruime meerderheid (81%) vond het prettig dat het CIZ automatisch gegevens doorstuurt naar de SVB.
- 5% liet zich negatief uit over de automatische overdracht van het CIZ naar de SVB.
- Dat zij automatisch recht hadden op DKIZ was voor vier op de tien van de ouders/verzorgers duidelijk.
- Een bijna even grote groep vond dit niet duidelijk. Zij gaven aan over dit automatische recht te weinig of pas laat informatie te hebben ontvangen.
- Ruim de helft van de ouders/verzorgers was onbekend met de DKIZ voordat zij deze kregen.

Opt-out

- Driekwart van de ouders/verzorgers staat neutraal tegenover de termijn van twee weken om bezwaar te maken tegen het doorsturen van gegevens van het CIZ naar de SVB. Zij vinden het niet te kort, maar ook niet te lang.
- 8% vindt deze termijn te kort.
- Twee op de tien weten het niet.
- Niemand ervaart de termijn als te lang.

2.2.3. Effect van de wetswijziging voor de uitvoeringsorganisaties (CIZ en SVB)

Effect op CIZ

- De berichtgeving aan SVB voor de DKIZ-doelgroep is enkel belegd bij de Administratieve Ondersteuning (AO). Ook in de eerdere situatie was dit een kleine administratieve handeling.
- De impact voor medewerkers van het CIZ is beperkt en concentreert zich met name op vragen die aan medewerkers worden gesteld.
- Er zijn weinig vragen binnengekomen over de ambtshalve toekenning en de opt-out.
- Ouders/wettelijk vertegenwoordigers met vragen over het proces van de SVB zijn doorverwezen.
- De CIZ-medewerkers zelf spraken zich positief uit over de wijziging. De indruk is dat het ouders ontlast en meer recht doet aan hun persoonlijke omstandigheden. Verder zien zij geen effect op de dienstverlening.

Effect op SVB

- In sommige situaties (bijvoorbeeld het kind is uitwonend) worden Wlz-berichten handmatig afgehandeld. Gezien de omvang is dit werk goed uitvoerbaar.
- Bij de SVB was het aantal vragen over de ambtshalve toekenning voor de Wlz-doelgroep beperkt.
- Er zijn geen signalen dat mensen moeite hadden met het feit dat gegevens automatisch gedeeld worden.

2.3 Terugwerkende kracht van 6 maanden voor alle DKIZ-gerechtigden

Tot de wetswijziging was toekenning met terugwerkende kracht niet toegestaan. Er was wel behoefte aan terugwerkende kracht. Door de zware (medische/administratieve) belasting die deze ouders ervaren of door de onbekendheid met deze regeling vragen deze ouders vaak niet gelijk DKIZ aan. Door het ontbreken van de terugwerkende kracht kregen ouders hierdoor pas later de financiële ondersteuning waar zij recht op hadden.

2.3.1. Toelichting

In het algemeen geldt dat het voor CIZ niet mogelijk is objectief vast te stellen of bij kinderen/jongeren in het verleden sprake was van een blijvende intensieve zorg(behoefte). Dit komt met name door de doorlopende ontwikkeling van de jonge doelgroep. De ernst van de problematiek/beperkingen van kinderen kan nog veranderen, maar ook kunnen er veel verschillende oorzaken zijn voor intensieve zorg. Soms is dat duidelijk aantoonbaar, bijvoorbeeld als er een ongeval is geweest. In verreweg de meeste gevallen is echter sprake van een bepaalde ontwikkeling (bijvoorbeeld ten gevolge van een gewijzigd ziektebeeld) waardoor de zorgbehoefte en intensiteit ook kan veranderen. Hoewel de intensieve zorgbehoefte van een kind in verreweg de meeste gevallen niet met terugwerkende kracht kan worden vastgesteld, is

het wel mogelijk om te stellen dàt eerder sprake was van intensieve zorg op het moment dat ouders DKIZ (of Wlz) aanvragen. De inschatting is dat DKIZ vaak niet het eerste is wat de ouder(s) aanvragen bij intensieve zorg. Dat zullen het vaststellen van een diagnose en het krijgen van passende (zorg) voorzieningen zijn.

Er is besloten om één algemene termijn voor terugwerkende kracht toe te passen voor *alle* ouders. Deze termijn wijkt af van de reguliere termijn van terugwerkende kracht van een jaar binnen de AKW. De verklaring hiervoor is dat het in de meeste gevallen niet uitvoerbaar is om intensieve zorg in het verleden op een precies startpunt vast te stellen. De terugwerkende kracht wordt berekend vanaf het begin van het kwartaal waarin ouders de aanvraag hebben ingediend resp. het CIZ een Wlz-indicatie voor hun kind heeft afgegeven. Het doel is om de financiële ondersteuning die ouders mislopen, daarmee te beperken. Voor het bepalen van de termijn wordt aangesloten bij de kwartaalsystematiek van de kinderbijslag.

Om te bezien welke termijn passend is, is een afweging gemaakt tussen het risico op over- en ondercompensatie en de samenhang met andere regelingen. Bezien vanuit de termijn van terugwerkende kracht voor andere regelingen en de verwachte mate van onder- en overcompensatie is de termijn van een half jaar het meest passend geacht door de wetgever. Hierbij is sprake van een termijn waarbij het voor de meeste ouders aannemelijk is dat er al sprake was van intensieve zorg.

In de volgende paragrafen zullen we ingaan op de in hoofdstuk 1 genoemde vragen.

2.3.2. Effect van de wetswijziging voor de doelgroep en andere belanghebbenden

Onderstaande resultaten zijn gebaseerd op de antwoorden van 307 ouders/verzorgers die DKIZ hebben gekregen (zowel zelf aangevraagd als ambtshalve). De resultaten hebben daarmee een goede betrouwbaarheid.

- Uit het KTO blijkt dat zo goed als alle ouders/verzorgers (92%) positief zijn over het toekennen van DKIZ met terugwerkende kracht.
- Over het algemeen is het ook duidelijk voor ouders/verzorgers (74%) waarom zij DKIZ met terugwerkende kracht kregen.
- Over de maximale periode van zes maanden zijn de meningen verdeeld. Bijna de helft (44%) vindt deze periode precies goed, terwijl een iets kleinere groep (32%) deze periode te kort vindt.
- Een ruime meerderheid van de ouders/verzorgers geeft aan al meer dan een jaar intensieve zorg aan hun kind te verlenen voordat zij een aanvraag deden voor DKIZ of deze automatisch toegekend kregen. Onderstaande tabel laat dit zien.

Tabel 1. *Hoe lang verleende u al intensieve zorg aan uw kind voordat u dubbele kinderbijslag aanvroeg? (basis: iedereen, n=405)*

	Korter dan 6 maanden	6 tot 12 maanden	Langer dan 12 maanden
Zelf aangevraagd, toekenning	6%	13%	82%
Zelf aangevraagd, afwijzing	5%	3%	93%
Automatische toekenning	8%	3%	90%
Automatische afwijzing	-	-	-
Buitenbehandelingstelling	2%	14%	84%

De groep die de periode van de terugwerkende kracht te kort vindt, bestaat met name uit de ouders/verzorgers die al meer dan 12 maanden intensieve zorg verlenen. Ook in antwoorden op open vragen komt naar voren dat ouders/verzorgers het gevoel hebben dat zij jaren aan DKIZ hebben misgelopen omdat zij de regeling niet kenden.

2.3.3. Effect van de wetswijziging voor de uitvoering

CIZ

Er zijn enkele telefoontjes geweest van ouders die vragen hadden over de terugwerkende kracht.

- Het viel medewerkers in het eerste contact op dat deze vragen een positief effect hadden. Ze gaven aan dat ouders zich erkend voelden door de mogelijkheid van terugwerkende kracht.
- Echter konden zij geen beeld geven van de totale situatie, bij verdiepende vragen verwijst het CIZ door naar de SVB.

Dit onderdeel van de wetswijziging heeft verder geen significant effect op de uitvoering door het CIZ.

SVB

- Vlak voor de inwerkingtreding van de wetswijziging en de maanden daarna hebben de medewerkers van de SVB een stijging van het aantal telefoontjes ervaren. De meeste vragen gingen over het feit waarom er geen overgangsregeling was en waarom ouders die voor 1 juli 2024 een aanvraag hadden ingediend niet konden profiteren van de voordelen van deze wetswijziging.
- De medewerkers van de SVB geven aan dat het fijn is dat ze nu terugwerkende kracht kunnen aanbieden, daar waar dit eerst niet kon. Dat maakt de gesprekken in de meeste gevallen wel iets makkelijker. Uit veel gesprekken blijkt dat ouders niet eerder op de hoogte waren van het bestaan van de DKIZ.
- Een medewerker gaf aan dat dit juist ook weer ingewikkelder is: eerst was het duidelijk dat er geen enkele vorm van terugwerkende kracht was. Daar ging men dan ook niet verder over in discussie. Nu het zes maanden is, opent dit ook voor sommigen het gesprek naar meer dan de zes maanden. Ook is er een extra stap in het handmatige proces gekomen: het onderkennen en toekennen met de juiste terugwerkende kracht. Dat maakt het proces foutgevoeliger. De termijn voor de DKIZ wijkt ook af van de reguliere termijn (1 jaar terugwerkende kracht) die voor de AKW geldt.
- Over de termijn van terugwerkende kracht geven medewerkers aan dat een deel van de ouders niet snapt dat het niet vanaf het begin van de aandoening ingaat, weer een ander deel is blij met elk extraatje.
- Medewerkers geven aan geen specifieke schrijnende situaties meegemaakt te hebben in relatie tot de wetswijziging, waarbij de vraag zou voorliggen of er door middel van maatwerk afgeweken moet worden van de uniforme termijn van zes maanden terugwerkende kracht.
- Het zorgt voor minder bezwaarzaken. Voor deze wetswijziging kwam het nog wel eens voor dat ouders om verschillende redenen vergaten om een nieuwe (her)aanvraag in te dienen wanneer de oude indicatie was verlopen. Pas bij de betaling van de kinderbijslag merkten zij dat er geen DKIZ werd betaald en dan pas ging men opnieuw DKIZ aanvragen. Door de nieuwe regels krijgen deze mensen alsnog het kwartaal dat ze anders gemist hadden, met terugwerkende kracht toegekend. Daardoor hoeven ze niet meer in bezwaar te gaan. Dit heeft ook gevolgen voor de Extra AKW.
- Door de terugwerkende kracht kunnen meer ouders in aanmerking komen voor de Extra AKW. Uit analyse is gebleken dat het gaat om 864 AKW+ toekenningen die betrekking hebben op het peiljaar 2024. Hierbij is rekening gehouden met DKIZ-aanvragen en Wlz-berichten die in het 3e kwartaal van 2024 ingediend zijn en die tot een toekenning hebben geleid vanaf het 1e kwartaal van 2024.

2.4. Berichtgeving aan ouders van kinderen met Wlz zonder DKIZ

2.4.1. Toelichting

Met dit onderdeel van het wetsvoorstel is in de Wlz een grondslag gecreëerd zodat het CIZ ouders/verzorgers met een kind met een bestaande Wlz-indicatie proactief kan wijzen op hun mogelijke recht op DKIZ. Het gaat hier om de ouders/verzorgers wiens kinderen al een Wlz-indicatie hadden en daardoor niet van de wetswijziging profiteerden. Hiervoor was het nodig dat het CIZ de gegevens van een eerder positief advies aan de SVB vergeleek met alle Wlz-indicaties voor kinderen van 3 tot 18 jaar.

Deze bestandsvergelijking is eenmaal uitgevoerd voorafgaand aan de wetswijziging. De reden hiervoor is dat het belang voor ouders groot was. Zonder de bestandsvergelijking zouden ouders deze financiële ondersteuning blijven mislopen. De Tweede Kamer is op verschillende momenten geïnformeerd over deze brief door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarbij is de Tweede Kamer ook geïnformeerd over de afweging om in dit uitzonderlijke geval de brief te versturen, ondanks dat deze (nog) in strijd was met privacyregelgeving, en over de waarborgen voor de privacy

die hierbij in acht zijn genomen. Een belangrijke afweging om de brief uit te sturen is dat het een uitzondering betreft vooruitlopend op de wettelijke grondslag die met dit voorstel werd geïntroduceerd. Een tweede afweging is dat de brief een belangrijk maatschappelijk doel diende: voorkomen dat ouders financiële ondersteuning blijven missen.

De nieuwe grondslag in de wetswijziging maakte het mogelijk om deze brief te evalueren. Op basis van deze evaluatie is eenmalige herhaalbrief verstuurd aan ouders/verzorgers aan wie eerder nog geen informatie was gestuurd en die niet profiteerden van de wetswijziging. De ambtshalve toekenning voorkomt dat er onder deze doelgroep opnieuw niet-gebruik ontstaat.

2.4.2. Effect van de wetswijziging voor de doelgroep en andere belanghebbenden

In het uitgevoerde KTO is de groep ouders, die in de bestandsvergelijking naar voren kwamen en een brief van het CIZ hebben ontvangen, niet specifiek meegenomen. Uit het KTO hebben we geen informatie kunnen halen over het effect van dit deel van de wetswijziging op ouders.

Het CIZ heeft geen signalen ontvangen dat ouders bezwaren hadden tegen de brief en tegen het gebruik van hun gegevens om deze te versturen. In de weken na het verzenden van de eerste brief was een duidelijke piek in het aantal aanvragen te zien ten opzichte van dezelfde periode eerdere jaren. We kunnen daarom aannemen dat de brief effect heeft gehad op het niet-gebruik waarmee het doel van de brief bereikt is.

2.4.3. Effect van de wetswijziging voor de uitvoering

CIZ

- Het CIZ staat positief tegenover deze brief. Het doet recht aan de situatie van de ouder en voorkomt het niet-gebruik. Het was gedurende twee perioden een tijdelijke verhoging van werklast, maar dit heeft een aflopend effect gehad.
- Het CIZ heeft begin 2023 brieven aan 2422 ouders verstuurd. Van deze ouders kwam in de bestandsvergelijking naar voren dat hun kind wel een Wlz-indicatie had, maar dat het CIZ geen DKIZ-advies aan de SVB heeft verstrekt voor hun kind. De verzending van deze brief heeft een effect op de binnengekomen aanvragen laten zien.
- In de eerste vier weken na verzending van de brief zijn 450 adviesaanvragen DKIZ binnengekomen voor een kind met Wlz-indicatie. Normaal zijn dat er in dezelfde periode ongeveer 100. Dat betekent dat er naar aanleiding van de brief 350 extra aanvragen zijn ingediend in de eerste vier weken. Het effect is daarna snel afgenomen. Het CIZ schat in dat er in totaal 400 tot 500 aanvragen meer dan normaal zijn binnengekomen.
- Omdat in de media aandacht is geweest voor de wetswijziging, zag het CIZ in de eerste twee weken daarna ook een stijging van 370 aanvragen in het aantal DKIZ-adviesaanvragen voor kinderen zonder Wlz-indicatie, ten opzichte van de prognose.
- Het CIZ heeft medio 2024 brieven aan nog eens 248 ouders verzonden. Een piek in de aanvragen boven prognose heeft het CIZ niet kunnen vaststellen. Het effect van het versturen van de tweede brief lijkt daarom beperkt te zijn geweest.

SVB

- De mailing door CIZ heeft tot een lichte toename in het aantal te verwerken aanvragen geleid bij de SVB, maar dit was voor de uitvoering goed te hanteren en heeft niet tot problemen geleid.

2.5 Overig

Naast bovengenoemde resultaten per onderdeel van de wetswijziging komen uit het KTO nog een aantal relevante constateringen.

2.5.1. Geen overgangsregeling

In de wetswijziging is niet voorzien in overgangsrecht. Dit betekent dat als de aanvraag om DKIZ (vlak) voor de ingangsdatum van de wet is ingediend er geen terugwerkende kracht toegepast kon worden. Er is voorafgaand aan de wetswijziging niet actief gecommuniceerd dat de wetswijziging op handen was en het daarmee een voordeel kon zijn om te wachten met het indienen van de aanvraag tot na 1 juli 2024.

Uit de gesprekken met SVB-medewerkers blijkt dat dit het voornaamste knelpunt voor de uitvoering was. Het belangrijkste dat bij de medewerkers opkomt bij de vraag wat zij in het dagelijks werk gemerkt hebben van de wetswijziging, zijn de gesprekken die zij aan de telefoon gevoerd hebben vlak voor en in de maanden na de ingangsdatum. Dit begon al enkele weken voor de ingangsdatum. De wetswijziging was bij het publiek bekend geworden en dat leverde meer telefoontjes op. Ook in de periode na 1 juli 2024 waren er meer telefoontjes bij de SVB. Vooral de groep klanten die net in het kwartaal voor 1 juli 2024 een aanvraag hadden gedaan, voelden zich benadeeld.

Medewerkers gaven aan dat ze het vervelend vonden dat er niet goed werd gecommuniceerd over de wetswijziging in de aanloop ernaartoe. Zij hadden liever gezien dat er meer aandacht aan besteed was.

Los van de DKIZ, betekent de wetswijziging voor een deel van de ouders/verzorgers ook iets voor de AKW+. Dit is een jaarlijks bedrag van meer dan €2.500. Eén van de voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen, is dat ouders een heel kalenderjaar DKIZ moeten hebben ontvangen. Iemand die op 2 juli 2024 een aanvraag indient die tot een positieve DKIZ-beslissing leidt, kan daarmee in aanmerking komen voor die AKW+ (want de ingangsdatum wordt met terugwerkende kracht 1 januari 2024). Weer iemand anders die op 30 juni 2024 onder dezelfde omstandigheden de DKIZ kreeg toegewezen, liep die AKW+ mis omdat er geen recht was op terugwerkende kracht en daarmee geen heel jaar DKIZ ontving.

De medewerker bezwaar geeft aan dat er wel meer bezwaren zijn ingediend rondom deze periode, vooral van mensen die in het tweede kwartaal van 2024 een aanvraag hadden ingediend. Daarmee liepen zij de terugwerkende kracht en vaak ook AKW+ mis.

2.5.1. Bekendheid regeling

Zoals eerder aangegeven geeft een ruime meerderheid van de ouders/verzorgers aan dat zij al meer dan een jaar intensieve zorg verleende voordat zij een aanvraag deden voor de DKIZ of deze automatisch toegekend werd. Hieruit zou geconcludeerd kunnen worden dat de regeling onder de doelgroep onvoldoende bekend is. Het totaal aantal ouders met DKIZ-recht is daarentegen in de afgelopen jaren sterk gestegen, wat op het tegendeel wijst. Daarnaast zou hier uit opgemaakt kunnen worden dat de termijn van terugwerkende kracht van zes maanden niet altijd toereikend is.

3. Conclusie

3.1. Positief oordeel

In deze invoeringstoets is in beeld gebracht wat de ervaringen en uitvoeringsconsequenties zijn van de wetswijziging DKIZ. In het algemeen kan gesteld worden dat de invoering bij zowel aanvragers en ouders, als uitvoeringsorganisaties als positief is ervaren. De uitvoeringsconsequenties zijn beperkt gebleken. Het doel om ouders met een kind met een intensieve zorgbehoefte en een Wlz-indicatie te ontlasten en niet-gebruik te verminderen door "automatisch" een melding te sturen aan de SVB voor het recht op DKIZ is dan ook bereikt. Voor zowel CIZ en SVB bestonden tijdelijke pieken in werkbelasting, maar deze lijken niet van structurele aard. Alle wijzigingen en invoeringsconsequenties konden worden opgevangen binnen de bestaande budgettaire en personele kaders.

3.2 Communicatie en overgangsrecht

In de wetswijziging is niet voorzien in overgangsrecht. Dit betekent dat als de aanvraag om DKIZ (vlak) voor de ingangsdatum van de wet is ingediend er geen terugwerkende kracht toegepast kon worden. Er is voorafgaand aan de wetswijziging niet actief extern gecommuniceerd dat de wetswijziging op handen was en het daarmee een voordeel kon zijn om te wachten met het indienen van de aanvraag tot na 1 juli 2024. Kort voor de ingangsdatum is de op handen zijnde wijziging echter wel bekend geworden.

Vanuit de SVB is door medewerkers een gebrek aan communicatie richting burgers over de wijziging en consequenties ervaren. Acuut na de invoering leidde dit een periode tot lastige gesprekken door medewerkers en meer bezwaren van ouders die (ondanks de intensieve zorgbehoefte van hun kind) niet in aanmerking kwamen voor terugwerkende kracht. Overgangsrecht levert (over het algemeen) extra complexiteit voor de uitvoering op en zou daarmee nadelen met zich meebrengen. Voor toekomstige wetswijzigingen is het echter raadzaam om bij gebrek aan overgangsrecht rekening te houden met de vragen die dit kan oproepen en aandacht te besteden aan de communicatie hierover.

3.2 Termijn terugwerkende kracht

In de uitvoeringstoets bij het wetsvoorstel heeft de SVB zorgen geuit over de uitlegbaarheid van de termijn van zes maanden voor de terugwerkende kracht. Uit het KTO blijkt dat de meningen onder ouders hierover verdeeld zijn. Bijna de helft (44%) vindt deze periode precies goed, terwijl een iets kleinere groep (32%) deze periode te kort vindt. Een ruime meerderheid van de ouders/verzorgers geeft aan al meer dan een jaar intensieve zorg aan hun kind te verlenen voordat zij een aanvraag deden voor DKIZ of deze automatisch toegekend kregen. Over de termijn van terugwerkende kracht geven medewerkers aan dat een deel van de ouders niet snapt dat het niet vanaf het begin van de aandoening ingaat, weer een ander deel is blij met elk extraatje. Medewerkers geven aan geen specifieke schrijnende situaties meegemaakt te hebben in relatie tot de wetswijziging.

Conclusie die in deze invoeringstoets getrokken kan worden is dat de termijn van zes maanden voor terugwerkende kracht niet voor alle ouders voldoende is, maar dat het geen grote knelpunten heeft opgeleverd. De resultaten van de invoeringstoets geven geen aanleiding tot heroverweging van de uitgangspunten zoals opgenomen in de wetsgeschiedenis.

3.3 Bekendheid regeling

Uit het klanttevredenheidsonderzoek blijkt dat een ruime meerderheid van de ouders/verzorgers aangeeft dat zij al meer dan een jaar intensieve zorg verleende voordat zij een aanvraag deden voor de DKIZ of deze automatisch toegekend werd. Als iemand al langer intensieve zorg verleende, betekent dit echter niet automatisch dat er ook recht was op DKIZ. Zo is er geen recht op DKIZ als het kind nog geen 3 jaar is en kunnen ouders de zorg als intensief ervaren terwijl de zorg niet voldoet aan de definitie van intensieve zorg die recht geeft op DKIZ. Desalniettemin kan onbekendheid van de regeling onder de doelgroep een rol spelen. Aan de andere kant is de doelgroep van de DKIZ in de afgelopen jaren sterk gestegen van ongeveer 30.000 kinderen in 2019 tot rond de 51.000 kinderen in 2025. Dat is juist een indicatie dat de bekendheid van de regeling is toegenomen. Gezien deze verschillende signalen denken wij dat de bekendheid van de regeling onder doelgroep onderwerp van gesprek moet blijven tussen de ketenpartners.